

„Stajerc“ izhaja vsaki pelek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računari naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravništvo se nahajata v Ptujju, gledališko poslopije štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1.— Privečkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 30.

V Ptujju v nedeljo dne 30. avgusta 1914.

XV. letnik.

Svetovna vojska.

Na vseh straneh velike zmage proti Rusom, Francozom in Srbom. — Avstro-Ogrska napove i Japonski vojno. — Nemška vojska maršira proti Parizu. — Ruski bojni načrt popolnoma ponesrečil. — Živela zveza Avstrije in Nemčije!

Zmaga! Zmaga! Kakor vihar doni po vsem svetu, da se je nemškemu in avstro-ogrskemu orožju doslej posrečilo, doseči celo vrsto važnih in pomembnih zmag. Na Srbskem je naša armada vkljub najtežavnjšim razmeram prekorčila meje, zavrnila več srbskih in črnogorskih napadov in zavzela celo vrsto važnih postojank. Na Ruskem se je živahno napredovanje našega vojaštva z velikimi uspehi nadaljevalo in tudi prav imenitne uspehe doseglo. Pri Krasniku je avstro-ogrška vojska v tridnevni bitki v težkem in krvavem boju docela premagala dva kora veliko rusko armado. Ali tudi v raznih drugih bitkah je naše junaško orožje dokazalo, da se sovražnik ne more uspešno z njim meriti.

Naravnost krasne uspehe pa so dosegli z nami zvezani Nemci. Med trdnjavo Metz, in vogeškemu gorovju razvila se je velikanska bitka med nemško in francosko armado, pri kateri je bilo več kot en milijon vojaštva udeleženo. Ta bitka je končala s popolnim porazom Francozov. Nemci so več kot 20.000 Francozov vjeli in jim odvzeli tudi 150 kanonov. Tudi na raznih drugih straneh so Nemci Francoze odločilno premagali. V Belgiji posrečilo se jim je poleg Lütticha zavzeli tudi prestolico Brüssel in velikansko trdnjavo Namur. Pred nemškimi kanoni razpade tudi najmočnejša trdnjava kakor papirnata stena. Nemška vojska je v naglem maršu proti Parizu, kjer se boj, da izbruhne vsaki hip revolucija. Povsod torej zmage in zopet zmage!

Medtem se razširja vojska tudi še v druge svetovne dele. Japonska je gotovo že obžalovala, da se je vsedla na angleški lim. Kajti Severna Amerika, stara sovražnica Japonske, pričinja nastopati proti Japonski in Angliji. Istotako spravljajo Turčija, Rumunska in Bulgarija svoje

armade na noge. Kajti veliki boj za Konstantinopol se je pričel . . .

Tako stoji torej položaj v tej velikanski borbi za nas in naše zaveznike ugoden. Bog je z nami!

Naš meč naj domovino brani,
pravičnost je na naši strani!
V boju mi smo vedno prvi, —
ves svet naj potopi se v krvi,
s plameni svet opustošite,
Avstrije pa ne razrušite!

* * *

30 srbskih bataljonov poraženih.

Dunaj, 22. avgusta. (Koresp. urad.) Na južnovzhodnem bojišču, vzhodno od Višegrada-Rudo, je bilo po trdem boju na celi črti poraženih krog 30 srbskih bataljonov s številno gorsko, poljsko in težko artiljerijo. (Višegrad leži v Bosni v bližini srbskega Vardišta blizu Drine.)

Ruski napad proti Bukovini zavrjen.

Kb. Dunaj, 25. avgusta. — Uradno se poroča: Napad okoli 20.000 Rusov, obstoječ vočinoma iz konjenice, proti meji Bukovine, se je pri Nowosielici popolnoma zavrnil. Sovražniku se je odvzelo več sto vjetih. Na preneglem begu pustili so sovražniki mnogo vojne orožja na bojišču.

Združena ofenziva proti Rusiji.

Kb. Dunaj, 25. avgusta. — Uradno se poroča: Ofenziva (napredovanje) naših vojakov ob obeh obalah reke Weixl gre nepretrgano naprej. Vzhodno te reke je naše vojaštvo v zvezi z nemškim vojaštvom z malimi boji Lisagoro prekoračilo in je včeraj Kamjeno reko med Kielcom in Nadom doseglo. Na vzhodu je naše zmagovito napre-

dujoče vojaštvo dne 23. avgusta pri Krasniku na poti v Lublin močno skupino dveh ruskih kôrpov nazaj vrglo. Več kot tisoč Rusov, med njimi mnogo oficirjev padlo je neranjenih v naše roke. Pridobilo se je tudi večje število mašinskih strojev, zastav in kanonov.

Pogumni letalni stroj.

Kb. Dunaj, 25. avgusta. — Letalni stroj v Lütte-Lanz“ prišel je trikrat v sovražni ogenj, brez da bi mu to škodovalo. Bil je 13 ur v zraku. V bližini Ivangrada so ga Rusi z grozovitim ognjem sprejeli. Južno-vzhodno od Lublina obstreljevala ga je infanterija in artiljerija obojem od obeh strani, 25 puškinih krogelj predrlo je zadnjo plinsko celico. Ruski šrapneli pa so leteli daleč mimo letalnega stroja. Kos šrapnela padel je v gondolo, brez da bi napravil škodo. Poškodovanje balona se je spotoma popravilo. Zapovednik balona napravil je mnogo važnih opazovanj. Moštvo letalnega stroja ostalo je neranjeno. V glavnem kvartirju sprejeli so moštvo z velikim navdušenjem.

Hrabrost naših čet in velikanske izgube Srbov.

Sarajevo, 23. avgusta. (Kor. urad.) Sem došli ranjenci pripovedujejo, da so se za nas zmagoviti boji pri Višegradu — Rudi vršili z veliko trdovratnostjo in ogorčenjem. Naše čete, ki so se bile hrabro in z občudovanja vredno bravuro, so zadale sovražniku velikanske izgube. Iz dejstva, da so samo za eno utrdbo našli 500 mrtvih Srbov, lahko sklepamo, da so bile srbske izgube velikanske. Da so bile tudi naše izgube znatne, je prepisovati veliki drznosti in preziranjju smrti, s katerim so se vrgle naše čete na sovražnika. Častniki pripovedujejo, da naših vojakov ni mogoče zadrževati in da jim je bajonetni nasok najboljši način boja.

Kaj pripovedujejo naši ranjenci iz srbskega bojišča.

Ko so pripeljali v Zagreb ranjence, je stopil k podmaršalu Scheure neki oficir in mu izročil magacin, v katerem je bilo še štiri patronov. Pripovedoval je, da je bil na patrolji iz zasede obstreljevan, da je padel in videl na prsih bajonet. Hitro je potegnil revolver in je napadalca ustrelil. Za spomin je vzel magacin seboj. — Neki drugi ranjenec je poročal, kako junaško so se držali Varaždinci, ki so vrgli z jurišem sovražnika z velikimi izgubami iz njegovih utrjenih postojank in ki so nato sami zavzeli za nadaljne operacije važno mesto. — Vsi ranjenci pa poročajo, kako nečloveško se je zadržalo srbsko prebivalstvo, ki prosi iz prva milosti in ki je naši zato puste pri miru, dobroto pa vrača z napadi iz zasede. Naši vojaki zato srbskemu vojaštvu ničesar ne verujejo in najstrožje nastopajo proti krivcem. A ne samo civilno prebivalstvo, tudi srbska redna vojska je zakrivila v boju največje krutosti. Ne spoštujejo Rdečega križa, v njih vrstah se borijo komitaši, kar sklepajo iz dejstva, ker je bilo več naših vojakov ranjenih s krogliami iz starih ruskih pušk; take puške pa imajo ravno srbski komitaši. Ranjenci pripovedujejo skoraj vsi, da Srbi prav slabo streljajo. Srbska artiljerija proti naši tudi nima nobene moči. Iz poročil ranjencev se tudi sklepa, da so se pri Loznici nahajale močne srbske čete, ki so se zbirale v Valjevu. Srbske izgube so bile dozdej mnogo večje nego naše. Ranjence vlačijo seboj, kadar se umikajo. Mnogo Srbov je bilo vjetih; odpeljali so jih v notranjost monarhije. Ranjeni oficirji pripovedujejo mnogo podrobnosti iz bojev ob Drini, ki pa se jih še ne sme v javnosti zglasiti. Na vsak način dokazujejo vse te pripovedke, da so bile vse avstrijske operacije v Srbiji doslej uspešne.

„Zenta“.

Dunaj, 23. avgusta. (Kor. urad.) Glasom oficijalnega obvestila iz Cetinja, se je z Nj. Velič. Ladje „Zenta“, ki se je 16. avgusta v boju s francoskim brodom baje potopila, rešilo 14 štabnih oseb in 170 oseb moštva, med temi 50 ranjencev, na črnogorska tla. Imena rešence so objavljena za bližnji čas in se bodo potem objavila. Vsa druga, v inozemskem časopisju sicer razširjena poročila o izgubah c. kr. vojne mornarice, ki so baje v zvezah s pomorskimi boji ob Adriji, so popolnoma izmišljena.

Junaštvo križarke „Zente“.

Dunaj, 23. avgusta. (Kor. urad.) V zvezi s poročilom c. kr. koresp. urada o smeli križarki „Zenti“, se privatno javlja korespondenci Wilhelm:

Navdahnjena Tegetthoffovega duha, si je ta orehova lupina upala v odprtem morju se spustiti v boj z morda 50kratno premočjo in se je trudila, zadati sovražniku, dasi je imela pred očmi gotov pogin, čim največ škode. To se je, kakor se zdi, smeli križarki in njeni junaški posadki tudi posrečilo. Tudi francoskim ladjam je vrla „Zenta“ povzročila znato škodo, dasi se veličina te škode niti približno ne da določiti. Okrog 150 mož, ki so se rešili na črnogorsko obrežje, je pač prišlo v črnogorsko vojno vjetništvo. Tudi francoske oklopnice so gotovo rešile del „Zentine“ posadke. Po mednarodni pogodbi morajo mornarice v najkrajšem času objaviti imena onih, ki so bili rešeni. V zgodovini našega brodoma neminljiv čin izpričuje, kakšen duh navdaja našo mornarico.

Zadnja vest o parniku „Zenta“.

K. B. Dunaj, 25. avgusta. — Listi poročajo: Ko je francoska mornarica opazila našo križarko „Zenta“ in je tudi naš komandant

opazil, da se sme častno nazaj vrniti, napravil je sledeče radiotelegrafično poročilo: „Sprejemem boj s sovražno flotiljo. Ta sovražna flotilja, s katero je pričela „Zenta“ boj, obstoji iz 16 velikih križark in 12 malih bark.“ — Ta radiogram bil je zadnje poročilo junaškega našega parnika „Zenta“. Pogumna „Zenta“ se je potopila, ali preje je štiri velike sovražne parnike hudo poškodovala. Čast ji!

Nemci v Bruselju!

Berolin, dne 20. avgusta. (Uradno.) Nemške čete so danes zavzele Bruselj, glavno mesto Belgije.

Bruselj, glavno mesto Belgije, jo v nemških rokah! Udarec za udarcem pada po glavah Belgijcev in Francozov. Zavzetje Lütticha, uspešni boji okrog trdnjave Namur in slednjič zavzetje Bruslja v tako kratkem času, so uspehi Nemcev, o kojih se Belgijcem in Francozom niti sanjati ni moglo. Vsi načrti Francije, spraviiti svoji čete skozi Belgijo v Nemčijo, so sedaj na mah uničeni. Nemčija pa ni samo temeljito zadelala Francozov čez črto Maas-Sambre pri Lüttichu, marveč njeni načrti so, kakor so zdi, čisto drugačni. Že en sam pogled na zemljevid nam pove, da bo sedaj Nemčija zastavila vse sile, da pade najmočnejša belgijska trdnjava Antwerpen. Če pade Antwerpen, je Nemčija neomejeni gospodar Belgije, in vsak neposreden vpliv Anglije na potek vojske na belgijskih tleh je izključen. V tem slučaju bi bili prekržani vsi francoski načrti, kako napasti Nemčijo od belgijske strani. In še več! Nemčija bi v slučaju padca Antwerpena prisilila Francijo, da se mora bojevati tam, kjer so za Nemčijo najbolj ugodna tla, in to je ob francosko-belgijski meji, ki je le slabo zavarovana. Vsa pozornost je sedaj obrnjena na mogočno trdnjavo Antwerpen.

Bruselj, glavno mesto belgijskega kraljestva in sedež belgijskega kralja, leži v sredini Belgije in šteje 580.000 prebivalcev. Mesto ni utrjeno. Deli se v dva glavna dela, v gornje in spodnje mesto. V gornjem delu stanujejo večinoma bogataši in milijonarji, v spodnjem pa obrtniki in trgovci. V spodnjem delu mesta so krasne, ravne ulice. V prejšnjih časih je bil Bruselj trdnjava, kar spričujejo trije, še sedaj ohranjeni stolpi, ki so tvorili spodnji del citadele. Tam, kjer so se nahajale nekdanje utrdbe, se razprostirajo sedaj krasni vrtovi. Mesto ima obliko peterokota. Bruselj je mesto krasnih stavb starega in novega časa. Znamenita stavba je rotovž, zgrajena l. 1454 s svojim 100 m visokim stolpom, nadalje kraljeva palača, znameniti muzej s krasnimi slikami. Belgijski kralj Albert, ves kraljevi dvor in vlada, so že pred

14 dnevi zapustili Bruselj in se preselili v Antwerpen.

Tudi v zgodovini je igral Bruselj znamenito vlogo. V hudih bojih med Španci, Belgijci in Nizozemci v 16. stoletju je bil Bruselj kot trdnjava glavno oporišče Špancev. Bruselj je bil večkrat v avstrijski oblasti, zadnjič l. 1794. Iste leta so ga zavzeli Francozi vsled zmage nad Avstriji pri Fleurisu. Leta 1815 je prišel Bruselj v oblast Belgije. Leta 1830 je uničil grozni požar dobro polovico mesta. Bruselj se prišteva k najlepšim, najmodernejšim in najbogatejšim mestom v Evropi.

Papež Pij X. o pravičnosti avstrijske vojne.

K. B. Dunaj, 25. avgusta. — „Reichspost“ poroča iz Rima:

Zdravnik pokojnega papeža Marchiafava povedal je dopisniku „Reichsposte“, da se je pokojnega papeža nujno prosilo, da naj z vsjo svojo veliko avtoriteto proti izbruhu vojne nastopi.

Papež je nato dobesedno izjavil: Edini vladar, pri katerem bi zamogel res uspešno intervenirati, ker je bil ta vladar vedno zvest sveti prestolici, je cesar Franc Jožef. Ali ravno pri njemu ne morem posredovati, kajti vojna, kijo vodi Avstrija, je pravična in še več kot pravična.

Bratska zveza Avstrije in Nemčije proti Japonski.

Kb. Berolin, 24. avgusta. — Wolffova pisarna poroča: Avstro-ogrsko poslanništvo naznanilo je danes znanjemu uradu sledeče:

V najvišem naročilu gre na zapovednika Njeg. Veličanstva parnika „Cesarica Elizabeta“ v Tsingtavu ter na avstro-ogrškega poslanika v Tokio telegrafično povelje, da se mora Njeg. Velič. parnik v Tsingtavu z nemškimi parniki sodelovati. — Z drugimi besedami povedano: Avstro-Ogrska hoče biti proti Japoncem Nemčiji ravno tako zvesta, kakor je bila Nemčija naši monarhiji zvesta. Z združenimi močmi premagali bosta Avstro-Ogrska in Nemčija ves sovražni svet.

Sokrivec sarajevskega umora vjet.

Iz Sarajeva se poroča: Tukaj došlo je s prvim vlakom ranjenih vojakov tudi nekaj srbskih vojnih vjetnikov. Med njimi se nahaja tudi srbski komitaš Vaso Vujić, katerega nogo je avstrijska kroglja predrla. Ta Vujić igral je v sarajevski zadevi veliko vlogo, ker je na povelje zapovednika srbske obmejne straže Principu in njegovim tovarišem čez mejo pomagal. Doslej tega pomagača morilcev niso

Ruska armada.

Russische Militärtypen.

1. Vice-Admiral. 2. Stabs-offizier (Gren. Korps). 3. Turkestan-Infantist. 4. Terek-Kasak. 5. Ural-Kasak (Leibgarde). 6. Generaladjutant. 7. Off. d. Leibgarde - Gren. Rgt. 8. Off. d. Garde-Feldgendarmarie. 9. Dragoner-Offizier. 10. Kasaken-Artillerist. 11. Leibgardesoldat. 12. Leutnant zur See.

Ruska armada šteje v miru (skupaj z obmejno stražo) 60.000 oficirjev in 1,320.000 vojakov, to je 0,97% prebivalstva. V vojski zviša se to število na okroglo 6,000.000 mož. V tem velikanskem številu pa so vračunjeni tudi oni zbori, ki se nahajajo v Aziji ter v Kavkazu, ki

torej za evropsko vojno niso na razpolago. Nadalje je v tem številu vštetu trdnjasko in nadomestno vojaštvo ter državna bramba (črna vojna). Naša slika kaže posamezne uniforme ruskih vojakov.

mogli vjeti. Nahajal se je vedno ob srbsko-bosanski meji in pozna to pokrajino natanko. Princip imenoval ga je zaupnika srbske vlade. Ranjeni je svoje zločinstvo priznal in tudi povedal, da je na povelje srbske vlade raznim upornim Srbom čez mejo pomagal.

Velika zmaga Nemcev pri Metz-u.

Berolin, dne 21. avgusta. (Uradno.) Pod poveljstvom bavarskega prestolonaslednika so premagale dne 20. avgusta nemške čete francosko armado pri Metz-u. Močna francoska armada, ki je udrila v Lotaringijo, je vržena na celi črti nazaj. Izgube Francozov so velikanske. Vjetih je več tisoč francoskih vojakov in zaplenjenih veliko topov. Celokupni uspeh se še ne more pregledati, ker je obseg bojišča mnogo večji, kakor v bojih leta 1870—71. V boj je bila zapletena cela nemška armada. Nemška armada zasleduje Francoze in boj se danes nadaljuje.

Nemški plen pri Metz-u.

Berolin, 22. avgusta. V bitki pri Metz-u in v Vogezah je stalo osem francoskih armadnih korov. Bežeče Francoze nemška armada danes zasleduje. Nemci so odvzeli večeraj Francozom nad 50 topov in ujeli 10.000 francoskih vojakov.

Trdnjava Metz je v zgodovini Francozov žalostnega spomina. Pred 44 leti je v krvavih bitkah okrog Metza doletela francosko armado ista žalostna usoda, katera ji sedaj preti.

Ko je dne 6. avgusta 1870 porazil pruski prestolonaslednik francosko armado, Mac Mahona, v krvavi bitki pri Wörthu, se je umikala vsa francoska armada proti Metz-u. Nemška armada ji je sledila za petami. Že dne 14. avgusta je stala pred Metzom. Francoski general Bazaine je poskušal udreti s 170 tisoč možmi iz Metza, toda izpad se mu je ponesrečil. Poveljnik nemške armade, princ Friderik Karol, je oblegal mesto Metz. Dne 27. oktobra se je trdnjava Metz udala in 170.000 Francozov je bilo vjetih. V sled popolnega poraza Francozov leta 1870—71 je bil Alzacija in Lotaringija, koje glavno mesto je Metz, pod nemško oblast.

Uspešne prodiranje nemške armade v Belgiji je bilo povod, da je vpadla francoska armada v Lotaringijo, da bi ovirala zbiranje glavne nemške armade v Belgiji. Če bi se bilo Francozom posrečilo, predreti nemško vojno moč v Lotaringiji, bi morala Nemčija poslati glavni del svoje armade v ogroženo Lotaringijo in Franciji bi se ne bilo treba bati glavnega nemškega sunka od belgijske strani.

Vsi dosedanji poskusi Francozov pri Mühlhausnu, pri Lagardi in Schlettstadtu in sedaj pri Metz-u, da bi udrli v Lotaringijo, zo se ponesrečili. Če bi se nemški armadi posrečilo, zavzeti francosko trdnjavo Verdun, ki leži komaj 60 km vzhodno od Metza, bi bila francoska armada deljena v dva dela, kakor leta 1870—71 in njena usoda bi bila zapečatenata.

Francoska priznava poraza.

Dunaj. Francoska vlada je pričela pripravljati prebivalstvo na poraze, ki so jih zadale nemške čete francoski armadi. Izšel je prvi vladni komunike, ki pravi, da mora prebivalstvo potrpeti, češ da francoska armada ne mora vedno zmagovati. Prebivalstvo mora biti pripravljeno na to, da se bo vojska zavlekla, raditega pa ne sme izgubiti npanja na končni uspeh.

Srbska predrznost v boju.

O postopanju srbskih četašev se še poroča: O priliki zavzetja Šabca smo zapazili nekega srbskega popa, ki je stal s križem v roki pred mnogobrojno deco. Čeprav naši vojaki niso niti mislili na kake sovražnosti proti tej deci, je pričel pop kričati: Čuvajte deco! Nekateri vojaki so se začudili postopanju popa in se ustavili. Ta hip je izvlekel pop bombo in jo vrgel med naše vojake. Konstatiralo se je, da je bil to nek srbski četaš, preoblečen v popa. Ustrelili so ga na mestu. Četaši so od vseh strani streljali na nas. Neki ranjeni poročnik pripoveduje: Značilno je, da Srbi ne prizanašajo

niti Rdečemu križu. Dokazano je, da so Srbi ranili več polkovnih zdravnikov. Neki ranjeni četaš je šel v svoji krutosti tako daleč, da je streljal na nekega zdravnika v hipu, ko se je ta sklonil k njemu, hoteč ga obvezati. Zdravnik je pravočasno potegnil revolver in četaša ustrelil.

Iz dežele kraljevskih morilcev.

Lvov, 24. avg. „Kurjer Lwowski“ objavlja 18. t. m. sledeče poročilo nekega Poljaka, ki živi v Nišu: Ko sem prišel v Niš, je bilo tam zbranih veliko beguncem iz Stare Srbije, ki so se s svojim premoženjem v Niš umaknili. Posebno neugodna poročila za Srbe dohajajo iz južne Srbije. Iza Boljetinac je na čelu Albancev zavzel Kalkandele in Prizren ter prodira proti Kosovu. Drugi albanski voditelj Hajduk, nastopa proti Srbom z največjim sovraštvom, ker jim ne more odpustiti, da Srbi niso držali njemu dane obljube, da dobi Kosovo polje samoupravo, Albanci pa, ki žive na Kosovem, vse narodne in verske svoboščine. Ko so pa Srbi deželo zasedli, so Albance razorožili, hiše tistih Albancev pa, ki niso hoteli orožje izročiti so pa zažgali. Hajduk je pri Verisavici poklal neki srbski oddelek in vjel poveljnika nekega majorja. Del čet Boljetinca je odkorakal v smeri vzhodno od Prilepa, da se združi z bolgarskim četaškim voditeljem Janio Sandinskim, ki zbira v dolini srednjega Vardarja svoje čete in poziva bolgarsko prebivalstvo pod orožje. Sandanski je znan voditelj bolgarskih četašev. V balkanskih vojskah se je o njem veliko govorilo. Pred kratkim je bival Sandanski na Ovčjem Polju, od tu se je podal v Vardarsko Dolino, da se sporazume z Izo Boljetincem o skupnih operacijah proti Srbom. S temi poročili v zvezi so tudi poročila o zbiranju grških čet ob srbski meji. V Nišu se celo trdi, da so Grki vdrli v Bitolj in da korakajo v smeri proti albanski in bolgarski vstaji. Tukajšnji bolgarski krogi smatrajo to postopanje Grške za nastop v korist Srbiji, a izključeno ni, da Grki zasedejo Bitolj in druge dele Macedonije zato, da ustvarijo fait accompli in da pri poznejših teritorialnih izpremembah Srbije obdrže Bitolj.

Proti razširjanju lažnjivih vesti.

Dunaj, 23. avgusta. (Kor. urad.) Korespondenca Wilhelm kar najodločneje nasprotuje popolna neutemeljenim vestem, n. pr. o izgubah naše armade in poudarja, da bi razširjanje teh neresničnih vesti pač lahko imelo žalostne posledice in bi nikakor ne pripomoglo k uspehu naši težki nalogi. Naše vojno poročevanje ostane v interesu države in popolnega uspeha velikega cilja pri trdnem sklepu, da se objavijo samo oni vojni dogodljaji, ki se lahko objavijo, ne da bi pri tem trpeli naravno tajni

nameni. Poročevanje ne bo nikdar dogodkov olepševalo ali pa lažnjivo poročalo, tudi ne bo nikdar si izmišljalo kakih zmag, kakor to delajo sovražniki, da vspodbujajo in bodrijo ljudstvo. Težki časi so nastali za v domovini zaostale, ki včasih dolgo časa ne dobe nikakih poročil z bojišč. Ravno v tem se kaže prava vrednost našega ljudstva, naša večja kultura, da mirno čakamo in s tem dokažemo, da popolnoma zaupamo naši dobri armadi. Razširjevalci vznemirjujočih vesti so svražniki države. Kdor pomaga razširati take vznemirjujoče vesti postane iz klepavosti sokriv. Zato je treba, da ljudstvo takim vestem, ki se razširjajo iz nizkotelega mišljenja, ne verjame, marveč da razširjevalce takih vesti energično prime in izroči pravični sodbi.

Poročilo honvedskega ministra o situaciji na srbskem bojišču.

Budimpešta, 23. avgusta. (Kor. urad.) Budimpeštanska korespondenca poroča: V klubu narodne delavne stranke, ki je bil izvanredno številno obiskan, je podal honvedski minister na več vprašanj o pomenu danes izdanega komunikeja o situaciji na srbskem bojišču obširno pojasnilo in je rekel: Kot odkritosrčen vojak povem vedno in pod vsakim pogojem resnico, naj si bo ta prijetna ali ne. Najodločneje moram izjaviti, da ni nobenega povoda za pesimistično presojevanje. Nasprotno morem z vso sigurnostjo reči, da stojimo v Srbiji zelo dobro. Bojujoče se čete so nazvle numerični premoči Srbov junaško izpolnile svojo nalogo. Našim vojakom se je posrečilo, nazaj pognati Srbe. Ravno danes sem dobil poročilo, da so na jugovzhodnem bojišču naše čete premagale srbske čete, obstoječe iz več nego trideset batajlonov. Komunike, ki so ga posamezni napačno razumeli ima edinole namen, izjaviti, da se veliki odločilni dogodki ne bodo odigrali na jugu, marveč na severu. Odkrito izjavljam, kakšen je položaj in bi to isto moško odkritostjo govoril, če bi bil drugačen. Ponavljam, mi moremo biti z dosedanjimi rezultati popolnoma zadovoljni, kajti posrečilo se nam je, povzročiti našim sovražnikom ogromne izgube. Moramo si, kakor sem že izjavil, predočiti, da se bodo odločilni boji bojevali na severu. Ministrove izjave so bile sprejete z živahnim odobravanjem.

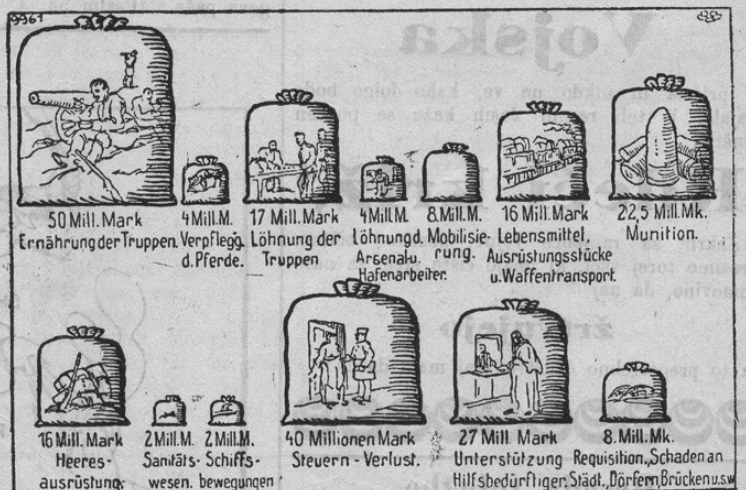
Nemški mornarji v boju pri Višegradu.

Berolin, 23. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad javlja: Pri admiralskem štabu mornarice je došlo popoldne iz Sarajeva to-le poročilo:

„Dne 20. avgusta smo zavzeli srbske pozicije na višini 95/d pri Višegradu. Pomorščaki prve linije 3 mrtvi, 2 častnika, 21 mož ra-

Troški evropske vojne.

Naša slika kaže statistiko, iz katere bodejo čitatelji izpoznali, kako velikanske troške napravi evropska vojna. Vse te številke kažejo vsakdanje izdatke za armade vevlasti Rusije, Nemčije, Avstro-Ogrske, Italije, Francoske, Anglije in Srbije. Vsak dan stane potemtakem hrana vojaštva 50 milijonov markov, prehrana konjev 4 milijone, plačila vojaštva 17 milijonov, za delavce v arzenalih in pristanih 4 milij., za mobilizacijo 8 mil., za življenska sredstva in transport orožja 16 milij., za strelivo 22½ milij., za ureditev armade 16 milij., za saniteto 2 milij., za promet bark 2 milij., nadalje dobivajo države vsak dan za 40 milij. manj davkov, 27 milijonov pa mo-

Die Kosten eines europäischen Krieges.

rajo plačati podpore potrebnim, končno pa še 8 milij. za rekvizicijo, škodo v mestih, vaseh, po mostovih itd. Vsak dan vojne stane torej 216½ milijona markov.

njenih. Držanje moštva vzorno. Podpisal major Schneider. — Gre za nemški skaderski oddelek, ki se je po odhodu iz Skadra, pridružil operacijam avstro-ogrske armade.

Vojno stanje med Nemčijo in Japonsko.

Berolin, 23. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Na japonski ultimatum je bila tukajšnjemu japonskemu poslaniku dopoldne izročena sledeča ustmena izjava: Na zahtevo Japonske nima nemška vlada ničesar odgovoriti. Smatra tedaj za potrebno, da odpokliče svojega poslanika v Tokio ter izroči japonskemu poslaniku v Berlinu potne liste.

Nemške čete pri bojih v Bosni.

Berolin, 23. avgusta. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Iz Sarajeva je došlo nemškemu admiralskemu štabu naslednje poročilo: Dne 20. avgusta zavzeli stališče pri Višegradu. Trije pomorščaki prve črte mrtvi, 2 častnika in 21 mož ranjenih. Naše moštvo je vzorno. Major Schneider. — Tu gre za skaderski nemški oddelek, ki se je po odhodu iz Skadra pridružil operacijam avstro-ogrskih čet.

Črnovojniške določbe.

Glede dolžnosti črnovojne (Landsturm) vlada še mnogo napačnih nazorov. Zato naj se v splošno znanje sledeče razglasi:

Vsi črni vojni podvrženi tvorijo 24 starostnih razredov, od katerih zadene najstarejše 42. leto, najmlajše pa 19. leto.

Te razrede razdeli se zopet v dve skupini ali pozive (Aufgebote).

Prvi poziv obsega 19 starostnih razredov i. s. one črni vojni podvržene v starosti od 19 do vštveši 37 let ter drugi poziv 5 starostnih razredov i. s. črni vojni podvržene v starosti 38 do vštveši 42. let. Čez 42. leto starosti ne pozna postava nobene črnovojne dolžnosti.

Na temelju § 4 postave o vojnem delu sme se pa sklicati k osebnim službi v vojne namene vse delazmožne civilne moške osebe, ki še niso dovršile 50. leto svoje starosti. Porabiti pa se sme te osebe le z najogrnja.

Ker se je dosedaj črnovojno v obeh pozivih sklicalo, se (kakor se napačno sodi) tretjega poziva ne more sklicati. Pač se zamore za orožje nezmožne črni vojni podvržene osebe, ki niso služile, ki tudi niso dobile t. zv. "Wiedmungskarte", eventualno poklicati; take osebe pa se le tedaj morajo oglasiti, kadar se jih imenoma pozove.

Vojska

je pričela in nikdo ne ve, kako dolgo bode trajala. V teh resnih časih kaže se pomen društva

'Rdeči križ,'

ki skrbi za ranjence vojne, posebno očitno. Prosimo torej vsej, ki imajo čisto srce za našo domovino, da naj

žrtvujejo

za to prepotrebno društvo vsaj malo darilo!

Beseda tolažbe.

Za vojni čas navsolašč primeren pastirski list je spisal škof dr. J. Rössler. Gotovo ustrezemo tudi bralcem "Štajerca", če priobčimo glavne misli:

Sledeče pastirske besede pišem v resnem času. Bogu je dopadlo, da nam je poslal dneve

obiskanja. Doživeli smo hude vojske. Vojska — strašna beseda! Veliko gorjā povzroči vojni me-tež: Opustošene dežele, razdrta sreča tisočerih, pomanjkanje, bridkost in žalost — so posledice vojnega stanja.

In vendar vojska je tu! Naš ljubljni cesar ni zaželel vojne. Vojska mu je bila vsiljena... Začel jo je, ne da bi si hotel priboriti novega ozemlja, ne da bi stregel častihlepju, marveč, da bi zagotovil svojim narodom neprecenljiv zaklad miru za bodočnost.

V take pravičnem boju moramo klicati z Judom Makabejem: „Prepašite se, in bodite srčni junaki, in bodite pripravljene za jutro, bojevati se zoper te narode, kateri so se zbrali zoper nas, da bi pokončali nas in naša svetišča; zakaj bolje nam je umreti v boju, kakor videti nesrečo našega ljudstva in svetišča.“ (1. Mak. 3, 58.) Zaupanje v Boga, s katerim se je junaški Juda postavil na čelo svojim vojščakom, ni bilo osramočeno. Bog mu je dal zmago nad sovražnikom. Naj bi se Bog vojnih trum milostno ozrl tudi na avstrijske bojevnike ter jih blagoslovil; naj prosí zanje Kraljica nebes, in angelj Gospodov naj jih vodi do zmage!

Vendar pa — tudi najpravičnejša vojska tudi usiljeni boj je le huda poizkušnja in veliko zlo, ki ga nam pošilja božja previdnost, brez katere se nič ne zgodi.

Zakaj in čemu pripusti ljubi Bog tako hudo gorjē? Kakor pri vseh šibah, ki jih Bog pošilja, ima Gospod tudi tukaj svoje najmodrejše namene.

Vojska je v njegovih rokah sredstvo, ki z njim hoče ljudi, ako so krenili s prave poti, poboljšati in jim dati priliko, da si pridobivajo večne zasluge. Vojska ni samo delo božje pravičnosti in vsled tega kazni božja, marveč je tudi pomoček, da se narodi pravno osvježijo, očistijo in poboljšajo. Divji, deroči veletok vojske pomeče in odnese nevarnosti pravne mehkužnosti, da zamore na tako očiščenih tleh vzkliti zopet zdravo, krepko ljudsko življenje v duhu krščanstva. Jok in stok, ki je v zvezi z vojnim klicem, naj bi nas odtrgal od zemeljskih stvari ter okrenil naše oči nakvišku, da bi se zavedali, da naš namen ni zemeljsko uživanje, ampak da je cilj človekov višji in da ima vse minljivo le v toliko pomen, v kolikor služi za dosego najvišjega cilja — nebes.

Seveda, če hočemo, da bomo deležni blagodejnih posledic vojnega časa, se moramo pač prilagoditi božjim namenom. V vojski moramo to zazreti, kar je v resnici vojska v božjih očeh: Sredstvo za pravno prenovljenje človeštva. Ako motrimo vojno v luči krščanstva ter jo sprejmemo z vsemi težavami in neprilikami kot obiskanje božje v duhu pokore in vdanosti v božjo sveto voljo, nam bo šola čednosti in zaslužnja.

Katoličani nismo kot pogani, ki se trepeče klonijo slepi usodi, ampak kličemo z besedami sv. pisma: „V njegovi roki so vse pokrajine zemlje; in njegovi so vrhovi hribov; zakaj on je Gospod, naš Bog; in mi smo ljudstvo njegove paše.“ (Psalm 94. 4, 7.) To je resnica, ki

osrečuje človeka ter ga sprijazni tudi z najbridkejšo nesrečo. Za vsemi dogodki, tudi najtrpejšimi, je skrit prst božji; Gospod vodi vse po svoji najsvetejši volji.

Veselje in sreča ima vedno nekaj opojnega v sebi. Visoka resnost človeškega življenja se ne sklada prav lahko z veseljem tega sveta. Stiske, nadloge in nesreče privedejo mnogokrat marsikoga nazaj k Bogu, ako je v veselju grešnega sveta nanj pozabil.

V tem zmislu prenašajmo tudi mi vojno nadlogo. Bog vojnih trum tepe, da ozdravlja; pošilja žalost, da vzravnava naša srca in jih dvigne tja, odkoder prihaja tolažba in pomoč. Pokličimo si torej v spomin besede sv. Petra, ki veli: „Ponižajte se tedaj pod mogočno roko božjo, da vas poviša ob času obiskanja!“ (1. Petr. 5, 6.)

Prenašajmo pa vojne težave tudi z zaupanjem na Boga — kakor naš presvetli cesar. V sv. pismu beremo, da je izraelski vojskovodja Jozue imel vojsko z Amalečani; med tem je pa Mozes na gori molil. Kolikor časa je Mozes dvigal roke k Bogu ter prosil za zmago, so Izraelci bili zmagoviti; ko je pešal, so bili tepeni. Mozesa sta torej podpirala dva moža v molitvi toliko časa, da je bila konečna zmaga v Jozuetovi armadi. — Prosimo tudi mi zaupljivo Boga, da bo prezrl naše napake in pregrehe ter dodelil poln usmiljenja zmago našemu orožju. S temi čustvi so se podali tudi naši vojaki na bojno polje. Res je! Vojaški stan je stan, ki mu gre velika čast in slava, pa je tudi stan, ki zahteva veliko premagovanja, zatajevanja in trpljenja. O zmagah, o slavnih bitkah, o odlikovanju v bojnem vrvenju se da lepo pisati; toda boja se udeležiti, do zmage pripomoči, dežju sovražnih krogelj se izpostavi —: to zahteva več, nego trenotnega navdušenja. Za to je potreba držnega junaštva, krepke odločnosti, pa tudi zaupanja v Boga. Zaupni pogled k Gospodu v nebesih osvęži srce, da pogum, krepki voljo in — podeljuje zmago.

In v tem pogledu k Bogu, v tem molitvenem razpoloženju smo vsi Avstrijci edini in složni — pa tudi močni.

Tudi cesar naš govori tako lepo v svojem manifestu: „Zaupam mojim narodom, ki so se v vseh bojih v edinosti in zvestobi družili okrog mojega prestola. Zaupam Vsemogočnemu, da bo podelil zmago mojemu orožju.“

Svet ni mirno pristanišče. Živimo v času polnem vojnega valovanja. Da bo na zemlji, da bo v naši ljubljni domovini zagotovljen mir za bodočnost, naj druží vse državljane složnost, edinst in ljubezen, kajti le sloga jači na znotraj in na zunaj. Razdvojenost in razdrapanost bi dala moč in pogum le sovražniku...

S trdnim zaupanjem v Boga ter s spokornim duhom združujmo pa tudi neomajno zvestobo do našega cesarja, ki je prestal že toliko bridkih preizkušenj. Zvesti so bili avstrijski narodi vsikdar — tudi v najhujših časih. Združimo se tesno okrog ljubljene državnega očeta ter žrtvuemo radevolje, kar zahteva od nas cesarja

Tepeni Rusi.

Geteilte Hiebe sind doppelte Hiebe.

Razdeljene batine so dvojne batine, — tako pravi naša slika, ki bode gotovo cenjene čitatelje zanimala. Na tleh leži Rus, poleg njega pa steklenica z žganjem. Na hrbtu pa mu sedita Nemeč in Avstrijec; medtem ko mu Avstrijec maže zadnico, da se kar vse kadi, spravil se je Nemeč nad njegovo glavo... Le po njem!

vsiljena vojna. Bog vsemogočni pa naj čuva nad našo domovino ter jo varuje pred sovragom!
Liga X.

Razno.

Čenjeni naročniki! Skupno z listom „Pettauer Zeitung“ stopili smo v direktno zvezo s c. kr. korespondenčnim in brzajavnim uradom. S tem je „Štajercu“ omogočeno, da prinaša neposredno pred tiskom vedno še najnovejše telegrame iz bojišča. Za zunanje naročnike bode to gotovo velikega pomena. Kajti v „Štajercu“ čitali bodejo zdaj vedno najnovejša poročila. Za naročnike v Ptujju in okolici pa je to naravnost jako ugodna prilika. Kajti „Štajercu“ nabije v izloženem oknu svojega uredništva takoj vsako došlo brzajavko. Vsak dan parkrat se vidi torej lahko v oknu najnovejše telegrame. Mislimo, da bodejo cenjeni naši čitatelji s to novo uredbo, ki nam nalaga seveda velike troške, zadovoljni. Upamo pa tudi, da bodejo cenjeni prijatelji zdaj z vedno večjim navdušenjem za našega tako potrebnega „Štajerca“ delovali!

Cesarjeva zahvala „Štajerčevi“ stranki. „Štajerčeva“ stranka sprejela je sledeči dopis: „Naj sprejme „Štajerčeva“ stranka v roke Njeg. Veleblagorodju gospodu Jos. Ornič, županu d. k. komornega mesta Ptuj, deželnemu poslancu itd. itd. v Ptujju.“

Vsled razglasa c. k. namestniškega prezidija v Gradcu z dne 11. julija 1914, št. 1534/6 počastim se, posredovati **Najvišjo zahvalo Njegovega Veličanstva** za sožalno pridritev ob priliki smrti Njeg. c. in kr. Visosti gospoda nadvojvode Franca Ferdinanda ter njegove visoke soproge.

D. kr. uradni vodja: Dr. pl. Netoliczka.

Pogreb sv. očeta Pija X. Dne 22. avgusta vršilo se je v delavni sobi rimskega župana, kneza Colonne, na svečani način sestavljen zapisnik o smrti papeža Pija X. Listnico so zapečatili v srebrno škrinjo, obloženo z belo žido in obdano s črnim usnjem. Po končani ceremoniji je mojster apostolske palače izjavil, da mu je generalni komornik naročil, naj izreče občinskemu zastopu v imenu svete stolice zahvalo za prijaznost, ki jo je v tej žalostni uri izkazal. Rimski župan je v odgovoru naglašal, da je občinski zastop izvršil le svojo žalostno dolžnost. Ob 6. uri zvečer se je pričel pogreb sv. očeta papeža. Ob pol 7. uri so dvignili prvo krsto, ob 7. uri 30 minut so zatvorili tudi cinkovo krsto in krsto iz brestovine. Pri oltarju

Papež Pius X.

„Confessije“ so krsto z dvigalom spustili v podzemeljski hram pod baziliko. Ob 8. uri 40 minut so bile ceremonije končane. — Glede izvolitve novega papeža veljajo sledeča določila: Po smrti papeževi pa do izvolitve novega papeža ima najvišjo oblast v cerkvi kardinal kamerlengo. On vodi vse priprave za izvolitev novega papeža. Sedanji kamerlengo je kardinal della Volpe. Mrtvaški obredi po umrlem papežu trajajo 9 dni. Vsak dan je v cerkvi sv. Petra slovesni rekvijem, ki ga opravlja kardinal. Zadnje tri dni pa vrši 5 kardinalov pred velikim kata-

falkom v cerkvi v veliki ladiji obsolucijo. Potem pokopljejo papeža začasno vsaj eno leto v cerkvi sv. Petra, nato ga pa položijo v grob, katerega si je v življenju sam izbral. Papeža volijo kardinali in sicer čimhitreje, na onem kraju, kjer je prejšnji papež umrl. 9 dni po papeževi smrti, po izvršenih mrtvaških obredih pridejo kardinali v vatikanu skupaj, da izvršijo volitev. Kraj in volitev papeža se imenuje konklave. Vsak kardinal ima svojega duhovnika in svojega slugo. Poleg tega je v konklavu tudi več uradnikov. Ves kraj in prostor se skrbno zavaruje, da ne more nihče teh, ki so v konklavu, občevati z zunanjim svetom. Vsak kardinal dobi dve sobi. Stene obeh so pa predrte, tako da lahko vsak vidi in sliši v sobo drugega. Prostor, kjer volijo, je pa tako zavarovan, da so celo okna in vrata zazidana in da dobijo kardinali svojo hrano skozi odprtine sten, kakor v kloštrih. Noben kardinal ne pride v dotiko s svetom, pa tudi z drugimi kardinali ne sme sklepati o volitvi papeža. Tudi uradniki in sluge morajo priseči, da ne bodo ničesar izdali. Papeža volijo po listkih. Kdor dobi dve tretini glasov od oddanih, je izvoljen. Kardinali pridejo skupaj k volitvi po dvakrat na dan. Volijo pa lahko štirikrat na dan, dokler ni papež izvoljen. Voli se po navadi zjutraj in popoldne. Če ne dobi nobeden od kandidatov dve tretini glasov, pomešajo listke s senom in jih zažgo. Moder dim, ki prihaja iz dimnika na strehi vaticana, je znamenje, da se kardinali še niso zadinili za papeža. Če pa dobi kak kardinal zadostno število glasov, zažgo listke same brez sena. Bel dim iz dimnika naznanja, da je papež že izvoljen. Listki se tako oddajo, da je vidno samo ime izvoljenega. Sam sebe ne sme nikdo voliti. Ko je izvolitev končana, pozvoni in ceremoniarji se podajo k baldahinu novo izvoljenega papeža. Kardinal-dekan ga vpraša: Ali sprejmeš izvolitev? Če reče novo izvoljeni: ja, se baldahini drugih kardinalov povesijo in samo baldahin papeža ostane razpet. Izvoljeni papež si nato izbere svoje novo ime. Nato ga spremiti vsi v zakristijo, kjer mu oblečejo papeška oblačila in se mu kardinali poklonijo. Začasni zidovi konklave se nato poderejo, konklave je odprt. Od vseh strani prihite strežaji, straže in vaticanski dostojanstveniki. Obrede zaključijo kronanje papeža, ki se vrši prihodnjega nedeljo po izvolitvi. — Kakor poročajo rimski listi, bode tokrat novi papež že 3. ali 4. septembra izvoljen.

Obsojena prijatelja Srbov. 26. julija tl. sedel je 34 letni stavec Cirilove tiskarne Johan Klinc v kavarni Paschnig v Mariboru. Govorilo se je o ultimatumu Avstrije Srbiji. V tem pogovoru je imenoval trgovec Wittek Srbe „Gesindel“, s katerim se mora pomesti. Klinc pa je nato rekel, da so Avstriji še večji „Gesindel“. Vsled tega so ga vrgli iz kavarne in ga kmalu na to zaprli. Sodišče ga je obsodilo na tri mesece ječe. — 29. junija tl. sta se peljala žena podjetnega vodje Ana Renner in 39 letni slikar Avgust Becela iz Ruš z vlakom proti Mariboru. Pogovarjala sta se tudi o umoru prestolonaslednika. V pogovoru je Becela odobral umor. Bil je nato aretiran. Sodišče ga je obsodilo na šest mesecev ječe.

Iz Št. Vida pri Ptujju prihaja vest, da so orožniki aretirali znanega prvaškega hujskača Davorina Tombah. Orožnik ga je peljal uklenjenega v ptujski zapor. Spotoma ga je razburjeno ljudstvo opljuvalo in grozno preteplo.

Posnemanja vredno. Orožniški stražmojster v pokojju Karl Ledinek v Mozirju je ob priliki lova na Zgornjem Štajerskem katerega se je leta 1903 udeležil tudi ruski car, dobil od carja rusko odklikovanje. Ledinek je to odklikovanje vrnil politični ekspozituri v Mozirju, ker je sramota za poštenega človeka, da bi nosil odklikovanja države, katera je priskočila na pomoč srbskim kraljevim morilcem. Želi se, da bi vrli mož našel še več posnemovalcev.

Seznam izgub 4.

Moštvo.

Mrtvi:

Banczeskul Titus, nadpaznik finančne straže, dež. orož. povelj. št. 13, pododdelek v Nowosielici, dne 6. avgusta, zbolel za dimeljsko

kilo, oddan dne 8. avgusta v domobransko bolnišnico, tam umrl.

Cholewa Josip, nadpaznik fin. straže, dež. orož. povelj. št. 13, pododdelek v Nowosielici.

Demjanjuk Tanasko, črnovojniški infanterist, dež. orož. povelj. št. 13 pri črnovojniški orožniški asistenci, straže v Nowosielici št. 11, doma v Stari Nizki, okr. Černovice, Bukovina rojen leta 1879.

Gurgorewicz Adalbert, črnovojniški infanterist, dež. orož. povelj. št. 5 pri črnovojniški orožniški asistenci, straže v Kapuscince št. 15, doma v Zaluži, okraj Zbaraž, Galicija, rojen leta 1876.

Hosowski Marian, finančni stražnik, dež. orož. povelj. št. 5, pododdelek v Chewalowicach št. 16, doma v Rzezcyca dluga, okraj Tarnobrzeg, Galicija, rojen leta 1887.

Iftodi Georgi, črnovojniški nadomestni rezervist, dež. orož. pov. št. 13, pri črnovojniški orožniški asistenci v Molodiji št. 26, doma v Molodiji, okraj Černo vice, Bukovina, rojen leta 1874.

Karius Viljem, korporal, pešpolk št. 6, 6 komp., doma v Czerwenki, okraj Bács-Bodrog, Ogrsko.

Katyniuk Peter lovec, 4. mejna lovska kompanija, 1. voj., doma v Krisczateku, okraj Kozman, Bukovina.

Kucak Grigori, nadomestni infanterist, dež. orož. povelj. št. 13, pri črnovojniški orož. asistenci straže v Nowosielici št. 11, doma v Zurinu, okraj Černovice, Bukovina, rojen leta 1879.

Lemki Konrad, rezervni infanterist, peš. št. 6, 6 komp., doma v Militicsu, okraj Bács-Bodrog, Ogrsko.

Mulawka Tomaž, črnovojniški korporal, dež. orož. pov. št. 5, pri črnovojniški asistenci v Zbaražu št. 18, doma v Walachowski, okraj Zbaraž, Galicija, rojen l. 1878.

Penteleiczuk Ivan, črnovojniški infanterist, dež. orož. pov. št. 13, črnovojniško pov. v Nowosielici št. 11, doma v Woloki, okr. Černovice, Bukovina, rojen leta 1879.

Petranyi Pavel, rezervni infanterist, peš. št. 6, 6 komp. doma v Alsonémeti, okraj Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Ogrsko.

Popick Peter, lovec, 4. mejna lovska stotinja, 2. voj., doma v Bielaberezka, okraj Kossow, Galicija.

Schejbal Jožef, lovec, 4. mejna lovska stotinja, 1. voj., doma v Prestitzu, okraj Prestitz, Češka.

Simunovič Anton, infanterist, pešpolk št. 6, 10 kompanija, doma v Vajszi, okraj Bács-Bodrog, Ogrsko.

Wesolowski Karel, črnovojniški nadomestni rezervist, dež. orož. pov. št. 5, pri črnovojniški orož. asistenci v Kapuscincih št. 15, doma v Zbaražu, okraj Zbaraž, Galicija, rojen leta 1876.

Ranjeni:

Bajcer Mikolaj, črnovojniški nadomestni rezervist, dež. orož. pov. št. 5, pri črnovojniški orožniški asistenci v Zbaražu št. 12, doma v Zbaražu, okraj Zbaraž, Galicija, rojen leta 1873.

Bena Ferdinand, črnovojniški dragonec, dež. orož. pov. št. 13, pri črnovoj. orož. asistenci v Molodiji št. 26, doma v Molodiji, okraj Černovice, Bukovina, rojen leta 1879.

Bobesiuik Konstantin, črnovojniški nadomestni rezervist, dež. orož. pov. št. 5, pri črnovojniški orož. asist. v Kapuscincu št. 15, doma v Hluboczek maly, okraj Zbaraž, Galicija, rojen l. 1876.

Bulowski Anton, črnovojniški infanterist, dež. orož. pov. št. 5, pri črnovojniški orožniški asistenci v Zbaražu št. 12, doma v Zbaražu, okraj Zbaraž, Galicija.

Chemczuk Elija, črnovojniški nadomestni rezervist, dež. orož. pov. št. 5, pri črnovojniški orožniški asistenci v Zbaražu št. 12, doma v Klimkovich, okraj Zbaraž, Galicija, rojen 1874.

Daniel Pavel, rezervni četovodja, pešpolk št. 6, 6 komp., lahko ranjen.

Fray Evgen, enoletni prostovoljec, tit. korporal, pešpolk št. 6, 6. kompanija, lahko ranjen.

Gotwald Karel, finančni nadpaznik, dež. orož. poveljstvo št. 13, obmejna straža v Nowosielici.

Holinski Karel, finančni nadpaznik, dež. orož. poveljništvo št. 13, obmejna straža v Nowosielici.

Jeremitza Jurij, črnovojniški prostak, dež. orož. poveljstvo št. 13, črnovojniška orož. pomožna straža v Nowosielici št. 11, pristojen v Kuczurmare, politični okraj Černovice v Bukovini, rojen leta 1878.

Kiwetz Leib Mortko, črnovojniški nadomestni rezervist, dež. orož. poveljstvo št. 5, črnovojni. orož. pomožna straža v Kapuscincach št. 15, roj. v Zbarazu v Galiciji 1876, s sabljo težko ranjen v obličju.

Kolarov Lucijan, rezervni prostak, pešpolk št. 6, 6. kompanija.

Komendant Andrej, črnovojniški nadomestni rezervist, dež. orož. poveljstvo št. 5, črnovojniška orož. pomožna straža v Kapuscincach št. 15, rojen v Zaluzah v Galiciji 1872.

Lukow Ignacij, črnovojniški poddesetnik, dež. orož. pov. št. 5, črnovojniška orožniška pomožna straža v Kapuscincach št. 15, rojen v Klimkocah, politični okraj Zbaraž v Galiciji 1876 l., s sulico zaboden v desno hrbtno plat, lahko ranjen.

Moros Demeter, črnovojniški prostak, dež. orož. pov. št. 13, črnovojni. orož. pomožna straža v Nowosielici št. 11, rojen v Molodiji, polit. okraj Černovice v Bukovini 1877.

Ozucha (ime je netočno) Teodor, črnovojni. prostak, dež. orož. nov. št. 13, črnovojni. orož. pomož. straža v Nowosielici št. 11, rojen v Franzentalu, polit. okr. Černovice v Bukovini 1876.

Picha Jožef, fin. straže paznik, dež. orož. pov. št. 13, obmejna fin. straža v Nowosielici, roj. v Mladkovu, pol. okraj Žamberk na Češkem 1880.

Sawicki Aleksander, stražmojster II. razreda, dež. orož. pov. št. 13, orož. postaja Strojnice št. 17, roj. v Bojanczuku, polit. okr. Kozman v Bukovini 1881.

Toth Štefan, enoletni prostovoljec, tit. korporal, pešpolk št. 6, 6. kompanija, lahko ranjen. Zwolsky Rudolf, lovec, 4. obmejne lovske kompanije, 2 vod, rojen v Pragi na Češkem.

Vjeti:

Badragan Nikolaj, črnovojniški infanterist, tit. poddesetnik, dež. orož. pov. v 13 pri črnovojniški orož. asistenci v Motodiji št. 26, doma v Motodiji, okraj Črnovice, Bukovina; rojen l. 1879.

Serafinczan Ivan, črnovojniški infanterist, dež. orož. pov. št. 13, črnovojniška orož. št. 13, črnovojniška orož. asistenta v Motodiji, št. 26, doma v Motodiji, okr. Črnovice, Bukovina; rojen l. 1875.

Tschauder Ludovik, major, pešpolk št. 77, poveljnik 77/IV. bataljona, rojen v Opavi na Šleskem 1870.

Schwalbendorf Mordche Samsom, četovodja, pešpolk št. 77, 14. komp., rojen v Tatarib, polit. okr. Sambor v Galiciji 1890, v noge, strta kost.

Svaritev pred prodajo živine za slepo ceno.

Vsem kmetovalcem, zlasti pa onim kmetičam, kojih možje so bili poklicani k orožju.

Iz večih kmetijskih podružnic se je javila c. k. kmetijski družbi obžalovanja vredna vest, da izrabljajo brezvestni ljudje vojno stanje v raznih pokrajinah naše kronovine v te svrhe, izvabiti živino za prav nizko, da naravnost slepo ceno posebno onim kmetičam, kojih možje so bili poklicani, in katerim so obstoječe razmere kakor cene na živinskih sejmih od cela nepoznane.

Kmetijski družbi ni znano, kakšnega stanu so ti brezvestnejši živinokupci, obsoja pa kar najostreje početje takih elementov, kateri na tako nesramen način izrabljajo težavno stanje kmetic in kmetov ter njih nepoznanje v resnici obstoječih razmer na živinskih sejmih.

Naznanjamo v vednost vsem kmetom in kmetičam, ki morajo sedaj same voditi gospodarstva, da je c. k. namestništvo določilo in razglasilo cene za vse pridelke in izdelke, kateri so potrebni za prehranitev; v tem razglasu so objavljene tudi cene za meso in maščo, kakor tudi za surovo maslo in sir ter tudi za krmlila. Z ozirom na vojno stanje so bile te cene določene v taki visokosti, katere v popolni meri odgovarjajo današnjim pridelovalnim in tržnim razmeram. Primerno tem najvišjim tarifam je omogočeno tudi mesarjem in kupcem živine kupiti našo živino za razmeroma visoko ceno. Naši kmetovalci pa bodo dosegli lepe cene le tedaj — kar je umljivo — ako bodo odprodajali od svoje črede rep za repom le polagano. Ako pa se v posameznih krajih po nepotrebem kar vsiljuje kupcem vsa živina v nakup, je umljivo, če potem kupci izrabljajo take razmere.

Nepotrebno odprodajanje naše dragocene živine za slepo ceno pa pomeni neizmerno oškodovanje našega kmetijstva, kar deloma tudi zadene ves naš kmetijski položaj. Slednje moramo reči posebno o naravnost neumni in nepotrebni odprodaji telet. Prezreti ne smemo okolnosti, da more nastati v najhujšem slučaju za vojaško upravo ta možnost, da bi morala kmetom odzvzeti tudi krave, ne da bi se mogla ozirati na to, jeli je to ali ono živinče breje. Na ta način bi se goveje črede glede zaroda hudo zmanjšale. Ker pa je zrastle letošnje leto dosti krmil, in bo tudi otavska košnja razmeroma zadovoljila, so kmetovalci na Štajerskem s krmili dobro preskrbljeni in toraj lahko večje število svoje živine dolgo časa prerediti. Ni toraj prav nobenega vzroka in razloga, prodajati živino za slepo ceno. Vojaštvo bo potrebovalo veliko množino živine in bo jo dobro plačalo. Ker imamo zadosti krmil za vzrejo mlade živine in se mora dobiti nadomestilo za velik odvoz klavne živine, ako hočemo zabraniti oškodovanje naše govedoreje za več prihodnjih let, potrebno je, da si ustvarimo z vzrejo mladih živinčet nadomestilo. Pred vsem je toraj neobhodno potrebno, da se ustavi v prvi vrsti neumna odprodaja telet. Te besede veljajo posebno kmetovalcem na Srednjem in Spodnjem Štajerskem, kjer je žalibože razvada odprodajati teleta in si potem nakupovati živino za pleme na sejmih, če od nekaj udomačena. V prihodnjem času bo se to nadomestilo moglo dobiti bodisi le za visoke cene bodisi sploh ne. Kmetije in kmetice, ki se bodo držali še vnaprej te razvade, bodo trpeli hudo škodo. Zakrivili pa bodo tudi, da bo se jako zmanjšalo število živine v naši vojvodini. Pregrešijo se na dve strani: zoper sebe same in zoper blagostanje dežele.

Pač ni potrebno, da se v tako resnih časih zavziva teletina. Nujno potrebna je omejitev odprodaje telet. Ako bi kmetovalci ne hoteli slušati v svojo lastno škodo našega svarilnega glasu, izpolnila bi c. k. kmetijska družba le svojo samoobsebi umljivo dolžnost, če bi pri pristojni oblasti storila korake, da se omeji odprodaja telet.

Zelimo tudi, da se naznanijo kmetijski družbi vsi primeri, v katerih so bili živinorejci v zadnjem času od živinskih kupcev opeharjeni, da lahko družba potem stori nadaljne korake proti takemu nesramnemu početju in brezvestnim živinskim barantačem.

Upamo, da bo zadostovala ta svaritev v pojasnilo kmetovalcev in kmetic, kateri niso bili poučeni o razmerah.

Velja Vam naj pravilo:

Niti ena glava živine se ne sme stržiti, za katero ni neobhodna potreba odprodaje in ni ugodna za odprodajo.

Na ta način se kmetovalci sami obvarujejo škode in storiyo svojo dolžnost za ohranjenje naših dragocenih čred, ki tvori precejšen del našega narodnega gospodarstva.

(V imenu dobre stvari prosimo, da ljudstvo opozorijo na te nevarnosti p. n. občinska predstojništva, podružnična načelstva in druge korporacije, učitelji, duhovniki raz prižnic, oznanjevalci pri cerkvah itd. Najuljudneje prosimo tudi časnike za brezplačen ponatis tega svarila. Ured.)

Od osrednjega odbora c. k. kmetijske družbe na Štajerskem.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Cesarjeve odločitve.

Naš presvitli cesar podelil je nemškemu cesarju Viljemu II. veliki križ vojaškega reda Marije Terezije; generalu infanterije plem. Moltke pa komanduro istega reda.

Bitka pri Krasniku.

Dunaj, 27. avgusta. — Naša zmaga pri Krasniku je naravnost velikanska. Sovražniki so postavili najmanje 5 zborov, to je 200.000 mož v boj. V tridnevni borbi, ki je stala ogromno žrtev, so bili Rusi popolnoma tepeni in so divje zbežali proti Lublinu. Naša vojska jih zasleduje.

Pomorski boji.

Berlin, 28. avgusta (ponoči ob 10. uri). Nemška mala križarka „Magdeburg“ prišla je v Finskem morju na plitvo mesto. Veliki ruski parniki so jo nato v zrak spustili. 17 mrtvih, 21 ranjenih se je takoj dobilo; 85 mornarjev pa še manjka.

Cesarski telegrami.

Cesar Franc Jožef I. brzojavil je nemškemu cesarju:

„Zmaga nad zmago! Bog je z Vami, on bode tudi z nami. Najiskrenejše Ti čestitam, dragi prijatelj, mlade junake, tvojega ljubega sina ter bavarskega prestolonaslednika, kakor tudi nedoseženo hrabro nemško armado. Besed manjka, da bi izrazil svoje veselje. Srčno Ti stisne močno roko
Franc Jožef I.

Avstro-Ogrska je napovedala Belgiji vojno.

Razstreljen je bil veliki most med Negotinom in Zajecarjem. S tem je glavni dovoz hrane za srbsko armado uničen. Srbi so od vsega sveta zaprti. Na Ogrskem je že 4000 vjetih Srbov.

Gospodarske.

Zimska solata se začne sejati sredi avgusta in se je lahko ves čas do polovice septembra. Dobro je, če se seje zimska solata v dveh raznih obrokih, kajti, če postane na prvo posejana prevelika, ali pa če jo polži požro, ostane vsaj še od one v drugič posejane nekaj za presajenje. Ko nastopi zima, morajo biti sajenicice že dovolj krepke, kajti če so prešibke, ne bo zlepa solate, če so preveč razvite, pa sajenicice ne prezimijo dobro. Najprimernejši čas je, če se presadi zimska solata proti koncu septembra ali početkom oktobra, da se sajenicice še pred zimo dobro sprimejo. Vsade naj se sajenicice zimske solate nekoliko globokeje nego one poletne solate, ker že tako jih zmrzal nekoliko privzdigne od tal. Vsadi naj se sajenicice v 6 do 8 cm globoke jarčke, kajti v teh sajenicam mraz tako močno ne škoduje a tudi solnce preveč ne smodi. Tudi gosteje naj se posadi zimska solata nego poletna, ker pozimi vselej nekatere sajenicice usahnejo. Kdor ima o velikem mrazu, ko ni snega, steljo, sirkovno ali smrekovo vejevje pri rokah, naj sadike nekoliko pokrije, ali pa vsaj zavaruje od severne strani pred mraznimi vetrovi. Kakor hitro nastopi ugodno vreme, se mora stelja, vejevje s katerim je solata pokrita, odstraniti.

Letni in živinski sejni na Štajerskem.

Sejni brez zvezdice so letni in kramarski sejni; sejni, znamenovani z zvezdico (*) so živinski sejni, sejni z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske seje.

Dne 26. avgusta na Bregu pri Ptujju*; v Ljubnem**, okr. Gornji grad; Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje; v Mariboru*; v Ptujju (svinjski sejem).

Dne 27. avgusta na Bregu pri Ptujju (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 28. avgusta v Stainzu**; pri Sv. Ani am Aigen, okr. Fehring; v Fürstenfeldu**; pri Sv. Janžu pri Herbersteinu, okr. Pollau; v Vorau; v Sv.ični, okr. Maribor; v Fernetzu*, okr. Graška okolica; pri Sv. Trojici* okr. Sv. Lenart v Slov. Gor.; v Rogatcu (sejem s ščetinarij); v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 29. avgusta na Muti**, okr. Marenberg; pri Sv. Filipu**, okr. Kozje; v Orešju**, okr. Brežice; v Pusterwaldu, okr. Oberzeiring; pri Sv. Petru na Ottersbachu**, okr. Cmurek; pri Sv. Tomažu**, okr. Ormož; v Voitsbergu**, v Predlitzu**, okr. Murau; v Zalcu**, okraj Celje; na Vranskem**, pri Št. Ilju pod Turjakom**, okr. Slovenj Gradec; na Planini**, okr. Kozje; v Brežicah (svinjski sejem); v Poličanih**, okr. Slovenska Bistrica.

Dne 30. avgusta v Hieflau, okr. Eisenerz; v Liezenu; pri Št. Ilju v Slov. Gor., okr. Maribor.

Dne 31. avgusta v Wettmannstetenu**, okr. Deutschlandsberg; v Kirchbergu ob Rabi**, okr. Feldbach; na Hajdini**, okr. Ptuj; v Konjicah**, v Ribnici**, okr. Maribor; v Ilzu (sejem s hmeljem), okr. Fürstenfeld; v Gabelsdorfu**, okr. Lipnica; v Kainachu**, okr. Voitsberg; v Marija Tinskem**, okr. Šmarje pri Ješah.

Dne 1. septembra v Arnočah, okr. Šoštanj; v Fischbachu**, okr. Birkfeld; v Žigartovem vrhu, okr. Sevnica; v Obdachu**, v Semriachu, okr. Frohnleiten; v Murau; v Radgoni; v Ormožu (sejem s ščetinjari); v Gradcu (letni konjski sejem in sejem z uporabno živino); v Ptuj (konjski in govejski sejem z žrebeti).

Dne 2. septembra v Trnovcih**, okr. Ptuj; v Lučana (sejem z drobnico), okr. Arvež; v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje; v Ptuj (svinjski sejem).

Dne 3. septembra v Račjem**, okr. Maribor; v Fernitzu, okr. Graška okolica; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Gradcu (konjski sejem in sejem z klavno živino).

Dne 4. septembra v Vuhredu, okr. Marenberg; v Rogatcu (sejem s ščetinjari); v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 5. septembra v Brežicah (svinjski sejem); pri Št. Ilju**, okr. Maribor.

Dne 7. septembra pri Št. Pavlu pri Preboldu**, okr. Celje; na Sv. Gorah**, okr. Kozje; v Slivnic**, okr. Maribor; pri Sv. Vidu**, okr. Ptuj; na Črni gori**, okraj Ptuj; v Vojniku**, okr. Celje; pri Št. Jederti**, okr. Laško; pri Št. Rupertu**, okr. Weiz; v Ormožu; v Zrečah**, okr. Konjice; v Celju; v Gradcu (z porabno živino).

Dne 8. septembra v Gomilici, okr. Lipnica; v Oppenbergu, okr. Rottenmann; na Gori, okr. Ptuj; v Frauenbergu, okr. Liezen.

Prvorazredna kolesa!
Najnoviji modeli 1914/15.
Močna! Trajna! Lahko tekota!

Štet pisemne realne garancije!
Krasna priznanja iz vseh krogov.

Št. 13,2. Leitner-kolo znamka „B. L.“ z najboljšim torpedo-freilaufom, doppelglockenlager, gorskim mantelnjom, delavskim orožjem, zvoncem, acetylen-svetilko, nožno pumpo, varstvom proti blatu, skupaj K 120.—. Posamezni deli po najnižjih cenah. Ceniki gratis in franko! Največja fabrična zaloga koles Brüder Leitner, St. Veit a./d. Glan št. 23. 389

Išče

se zastopnike proti visoki proviziji za obisk kmetovalcev, obrtnikov, uradnikov itd. za razpošiljalno trgovino moškega in ženskega blaga. Vpeljani imajo prednost. Nevpeljani, ki pa imajo dobro znanje, se vdelajo. Pridbe pod „Tuchfabrik 4313“ na Haasenstein & Vogler, Prag, II. Češko.

Fino odpadlo milo

pri stancanju lahko poskodovano, v raznih dišavah k. rože, vijolice itd., primerno tudi za nadaljno prodajo, v 5 kilskem poštnem zavojcu.

Čisto fina kakovost ca. 60 do 70 kosov K 7-50 po povzetju.

Seifen-Versandhaus „Merkur“, Wien-Neulerchenfeld 48. 608

Lepa hiša

v dobrem stanu za trgovino ali obrtnijo z vrtom, v Središču, blizu cerkve, se poceni prodaja ali v najem odda. Vprašanja na Wilh. Blüh, Lederh., Graz, Annenstr. 25. 597

Zaradi vojske

prodam svojo trgovino z mešanim blagom, žganjem, vinom, pivom, moštom, prodajo lesa, tobak - trafiko. Odkup 4000 K skupaj s krajem po dogovoru. Jako dober kraj, kar se da dokazati. Vprašanja na upravo lista. 643

Ameriko od 346

Antwerpena

z 12.000 do 19.000 tons velikimi parniki z dvojnimi krabami

Red Star Line

Prvorazredni parniki, Zmerno ones.

Izberna eskra. Odpotovanje vsak teden v soboto v Novi York, vsakih 14 dni v četrtke v Boston, Poizvedbe pri: Red Star Line, Antwerpen, Dnraj IV., Wiedenergürtel 90, Julius Popper, Innsbruck Südbahnstrasse 2, Franz Dolens, Ljubljana, Kokošova ulica 41, Leopold Frankl, Gradec, Joanneumring 2.

Franz Schönlieb,

tovarna orožja in izdelovalnica stih pušk, Borovje na Koroškem.

Direktni nakupni vir za mod. lovske puške Reparatüre, pre-naredbe, strokovnjaško, zlasti nove cevi z nedoseženo sigurnost strela in nova kopita najceneje. — Ilustrovani cenik brez stroškov. 557

Lepa vila

v neposredni bližini Ptujja se pod ugodnimi pogoji takoj prodaja. Več pove Josef Wesiak, Puntigamer Bierdepot, Marburg, Mühlgasse. 601

Čevljarski učenc

zmožen nekaj nemščine (kateri se je že učil ima prednost) se čevljarstva dobro izučiti pri Jos. Gregl, čevljar, Brežice ob Savi. 652

Pridna delavna 651

viničarska družina

se sprejme v Stadlbergu pri Ptujju. Vprašanja na trgovino z mešanim blagom Schwab v Ptujju, Hauptplatz 13.

Ne zamudite

dalje in pišite še danes po moj bogato ilustrirani, 4000 podob vsebujoči glavni katalog, ki nudi veliko izbiro v raznih predmetih in ki se pošlje na zahtevo vsakomur zastoj in franko.

C. in kr. dvorni liferant

Hans Konrad

razpošiljalna hiša Brüx št. 5455 (Češko). 530

Nikl. žepna ura K 3'90, 5-; srebrna ura K 8'40, niklasta budilnica K 2'90, ura-kukavica K 8'50, ura na pendelj K 9-; harmonika K 5-; gosle K 5'80, revolver K 6'80. Razpošiljatev po povzetju. — Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Ženitbena ponudba.

Miroljuben, dober mož, vdovec z otrokom, premožen posestnik ter mojster v lepem mestu na Spodnjem Štajerskem, želi se seznaniti z dekletom, katera je lične postave, dobra gospodarica, ter ima nekaj premoženja. — Prijazna pisma s sliko blagovolijo naj se poslati na **upravnništvo tega lista**. Molčanje samoumevno. 656

Viničar

dostojen in zanesljiv in ki ima 5 do 6 delavskih moči, sprejme se pri **Josip Goriupp, Ptuj**.

Viničar

se išče za Neuberg, pol ure od mesta Slov. Bistrica. Dobi 60 K deputata na leto in vsaka delavna oseba za vsak delavnik 60 h, pri težkem delu 1 K. Pri viničarji je tudi ena krava, vrt za zelenjavo in njiva za krompir. Obdelovati je 3 orale ameriških goric. Dela je vso leto. Vprašanja na upravo tega lista. 648

Trgovski pomočnik

za železno trgovino (Eisenhandlung) se sprejme, priden in zvest v trgovini List & Brodnjak Strigova (Stridau), Ogrsko. 650

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

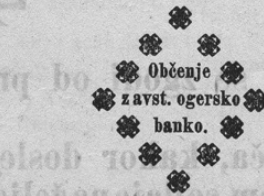
Vstanovljena leta 1862.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakoršnega posla z avst. ogersko banko. Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Vstanovljena leta 1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno - hranilničnem uradu.

Mestni denarni zavod.

Ravnateljstvo.

Giro-konto pri podružnici avst. ogerske banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8-12 ure.

Priden in delaven mlinarski učenc se takoj sprejme po pobrih pogojih v učenje. **Alojz Kukowetz, posestnik umetnega mlina, Ptuj. 655**

Viničar

priden in reden, z najmanje 3 delavskimi močmi se pod ugodnimi pogoji novembra sprejme pri **R. Flick, Fram (Frauheim). 658**

Prevara ali sugestija?

Ponuja se občinstvu že leta sem ustne vode, ki so jako lepo parfimirane.

Občinstvo jih rabi in jih označi kot jako dobre, ker so dobro-okusne, brez da bi o tem premišljevalo, je-li imajo tudi katerokoli **medicinsko** vrednost. Ako bi o tem premišljevalo, ne polagalo bi glavno vrednost le na okus, marveč bi vprašalo tudi po desinficirajočih snoveh. — Tudi ni vse eno, ali ustna voda neprijetni duh **zakrije**, ali pa ako ga resnično **odpravi**. Dobra in vplivajoča ustna voda naj ne parfumira samo, temveč naj tudi vse **snovi** vretja ter **nalezljivosti uniči**, **neprijetni duh odpravi** ter vkljub temu osvežujoče vpliva.

Po teh temeljnih stavkih napravljen je **Pfefferminz-Lysoform**.

Pfefferminz-Lysoform presega po znanstvenih preiskavah tudi doslej kot najboljše priznane ustne vode šestkratno na vplivu. Obledi zobe! Ker se rabi za en kozarec ustne vode samo 10 kapljic Pfefferminz-Lysoforma, izda ena brizgalna steklenica skozi cele tri mesece! Kolosalno ceno in izdatno.

1 originalna brizgalna steklenica Pfefferminz-Lysoforma stane **K 1-60** v vseh apotekah in drožerijah.

Zanimivo knjigo „**Kaj je higijena?**“ pošljem Vam zastoj in franko. **A. C. Hubmann**, referent „Lysoform-tvornice“, Dunaj, XX, Petraschgasse 4.

Užigalice! Zahtevajte v vseh trgovinah, gostlinah, kavarnah, vpeljajte v vsaki hiši izvrstne „Štajerčeve“ užigalice. V velikem se jih naroči naravnost pri „Länderbank“, Dunaj l. drugače pa pri glavni zalogi **BRATA SLAWITSCH, PTUJ**, in vseh drugih zalogah.

KARL RENGOLD, „Aumühle“ (preje mlin g. F. C. Schwab) v Ptujju

kupuje vsako množino pšenice in rži; plačam za jako lepo pšenico 28 do 29 K za 100 kg, za rž K 20.— do 22.—. 632

Pravo domače platno (echte Hausleinwand) Brata Slawitsch, Ptuj.

za plahte in obleko se dobi v trgovini

558

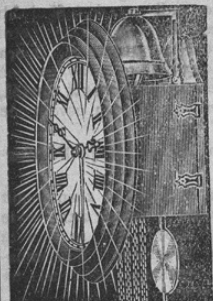
DURIT Asbestskril
popravaprsti, varen pred ognjem.
utrjen proti vsakemu vremenu, mrlzline stanovitven, lahek, nizka
cena, krasen. **DURIT DELAVNICA, CELOVEC.**

595

Glavni zastopnik za Štajersko:

E. L. Hammerschmidt, Gösting pri Gradcu.

Budilnica s stolpovim zvoncem

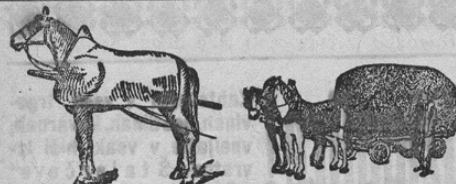
Ia kakovost, 30 urni slagwerk in budilnica z glasno donečim zvoncem, gladko poliranim okroglim okvirjem, 30 cm srednje mere, cifernica z vličenim steklom, kompletno s 3 zlato-bronciranimi teži s 3 letno pismeno garancijo samo K 7-80 samo s cifernico, ki sveti ponoči K 8-40. Najcenejša kuhinjska okrogla ura brez budilnice, 30 urno kolesje na federcong, 16 cm srednje mere K 3-20. Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj! Rapošiljatev po povzetju skoz!

Prvo fabrike ur

HANNS KONRAD

c. in k. dvorni liferant, Brúx šte. 5329 (Česko). 530

Bogato ilustrirani glavni cenik z nad 4000 podobami na zahtevo vsakomur zastoj in poštne prosto.

Wasserdichte Wagenplachen

Vododržne vozne plahte

K 20— K 25— K 30—
3 m 3 1/2 4 m dolge

Wasserdichte Pferddecken — Vododržne konjske odeje

rujave 1-90 m dolge po 10, 12, 15 kron, priporočata

Slawitsch in Heller v Ptuj

trgovina z blagom. 248

Warletz & Pečnik

trgovina z lesom Brežice na Savi

največja zaloga vseh vrsti dolgega, okroglega in rezanega lesa po najcenejših cenah. Skladišča tik Save. 288

G iz najboljših vegetabilij sestavljeni posebej preparirani čaj,
A se
N kot domače sredstvo zoper obolenje živcev
N z uspehom rabi. 128
G Ta čaj pomiri živce, odpravi bolečine, sestavlja kri, pre-
L preči krče, prinaša spanje, poveča telesno moč in splošno
L dobročutje, pospešuje prebavo. Ta čaj Ganglional ne vse-
I buje nobenih omamljajočih ingrediencij.
O Edino pristen se dobi ta čaj pri
O e. in kr. dvorna. in nadvojvoda. komornemu dobavatelju
N **JULIUS BITTNER** 128
A lekarnar
L **Reichenau, Nižje-Avstrijsko.**
Cena enaskatlje z natančnim navodilom 3 krome. Se dobi
v lekarnah; kjer ne, pa proti vpošiljavi K 3— franko po
pošti.

Otročji vozički

za 12, 14, 16, 18, 20 K
in tudi finejše sorte v
velikem izboru se do-
biva v veliki trgovini
Johann Koss
CELJE
na kolodvorskem prostora.
(Zahtevajte cenik). 224

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj z raven klanec in pinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo.

Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj rasiaga. Vsa do pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Mladeniči, zmožni nemščine in sloven-
ščine, ki iščejo
učne prostore,
tako pri rokodelskih mojstrih (obrtnikih),
kakor pri trgovcih, oglasijo naj se pri sle-
dečih načelnikih podružnic „Deutscher Lehr-
herrenbund“: 1145
za Ptuj pri g. Konrad Nikola; za Maribor
pri g. Ernst Eylert; za Celje pri g. Karl Mört;
za Ormož pri g. Stefan Brodar.

Karl Kasper

trgovina z mešanim blagom in zaloga smodnika
PTUJ

priporoča svojo bogato zalogo

557

špacerijskega blaga,

zakovih polen za kurjavo, nadalje smodnika
ba lov in razstrelbe, cindžnora, dinamit ter
predmete municije za lov kakor patrone, kap-
seljne, šrot itd., nadalje glavno svojo zalogo
v umetnem gnoju za travnike, njive in vinegrade
i. s. Tomažovo moko, kajnit, kalijevo sol itd. po
najnižjih cenah.

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stano-
vanja in posestva
v Ptuj

izvršuje

vse vrste posredovanja najhitreje.
Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (retovž).

Peter Kostič-a naslednik Celje

na glavnem trgu zraven apoteke

priporoča svojo zalogo: Otročjih igrač, raznih
vrst usnatoga blaga kakor kofre, taške za želo,
za nakupevanje in za denar, teletne reči, pi-
salne in kadijne predmete. Razne stvari iz jekla
npr. bestek, žlic, nože za žop in prave Solinger
britve itd. Blago iz celuleida in roga, kako tudi
pletarske blage npr. kerbe za petovanje vseh
vrst. Razno blago iz stekla in porcelana, talarje,
piskre, sklode, flaše, glazje in druge v to stroko
spadajoče reči. Bazarni oddelak že od 20 via.
naprej. Posebno lepe reči pa za 80 do K 1-20.

Posebno priporočamo veliko trgovino Johann Koss, Celje na kolodvorskem prostora

zaradi njene solidnosti, nizkih cen in velikega izbira, kjer se s samo dobrim blagom postreže; tam se vse dobi, kar kmet le potrebuje, naj si bode **manufakturno blago, gotovih oblek za moške, ženske in otroke, klobuke, čevlje, sploh obutalo, štrikane in šifonaste srajce, kravate, otročje vozičke, na-
grobne vence in trakove, z eno besedo vse.**

RAZGLAS.

541

Šparkasa mestne občine Celje naznanja, da je določena obrestna mera za hra-
nilne vloge i zanaprej s

$$4 \frac{1}{2} \frac{0}{0}$$

Obrestovanje vlog se zgodi od prvega delavnika in neha z delavnikom pred
dnevom dviganja.

Rentni davek plača, kakor doslej, zavod samo iz lastnih sredstev.

Zunanjim vložnikom se daje na željo šeke poštne hranilnice brezplačno na razpolago.

Hranilne vložne knjižice lastnega zavoda se brezplačno shrani.

Šparkasa mestne občine Celje.